

Bue Salmon AS

Saksbehandlar, innvalstelefon

Hedda Vik Askeland, 55 57 20 55

Tillatelse etter forurensningsloven til utslipp fra anleggsarbeid i forbindelse med bygging av landbasert matfiskanlegg, Lutelandet i Fjaler for Bue Salmon

Statsforvalteren i Vestland gir Bue Salmon AS tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider knyttet til bygging av landbasert matfiskanlegg på Lutelandet i Fjaler kommune.

Forventet oppstart av tunnelarbeider og utfylling i sjø er tidligst august 2026. Drivetid for tunneler er estimert til 1- 1,5 år. Utslipp av lensevann i forbindelse med tunneldriving estimeres mellom 14 til 18 mnd.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Vilkår for tillatelsen er gitt i vedlegg som følger tillatelsen.

Tillatelsen gir bl.a. vilkår for utfylling i sjø, rensing av tunnelvann og håndtering av avfall.

Vi viser til søknad fra Multiconsult på vegne av Bue Salmon, mottatt 14. oktober 2025, Fjaler kommunes vedtak etter plan- og bygningsloven datert 27. november samt andre opplysninger som kom fram under saksbehandling av søknaden.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse etter forurensningsloven til midlertidig anleggsarbeid knyttet til bygging av landbasert matfiskanlegg. Tillatelsen er hjemlet i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Tillatelsens vilkår er vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har regulert de forholdene som er vurdert til å ha de mest alvorlige miljømessige konsekvensene.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i samsvar med forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket

av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. På bakgrunn av Statsforvalterens ressursbruk i saken, tar vi gebyr etter sats 5, som er 94 600 kroner, for behandling søknadene, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 for å lese mer om saksbehandlingsgebyret.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Om tiltaket

Generelt

På Lutelandet i Fjaler kommune planlegger Bue Salmon oppføring av ett landbasert matfiskanlegg. Det skal fylles ut i bukten ved den sørvestlige delen av industriområdet i forbindelse med utviklingen av industriområdet som er en fortsettelse av tidligere utfylt området. Det skal også drives to tunneler, en for inntaksvann som skal forsyne anlegget med sjøvann, og en for avløpsvann fra matfiskproduksjon med utslipp i sjø. Kart som viser Lutelandet og lokasjon for tiltaksområdet er vist i fig. 1.

Figur 1: Oversiktskart som viser Lutelandet og lokalisering av tiltaksområdet for utfylling (grønn firkant) samt planlagt plassering av inntakstunnel (gul sirkel) og plassering av utløp fra utløpstunnel (rød sirkel).

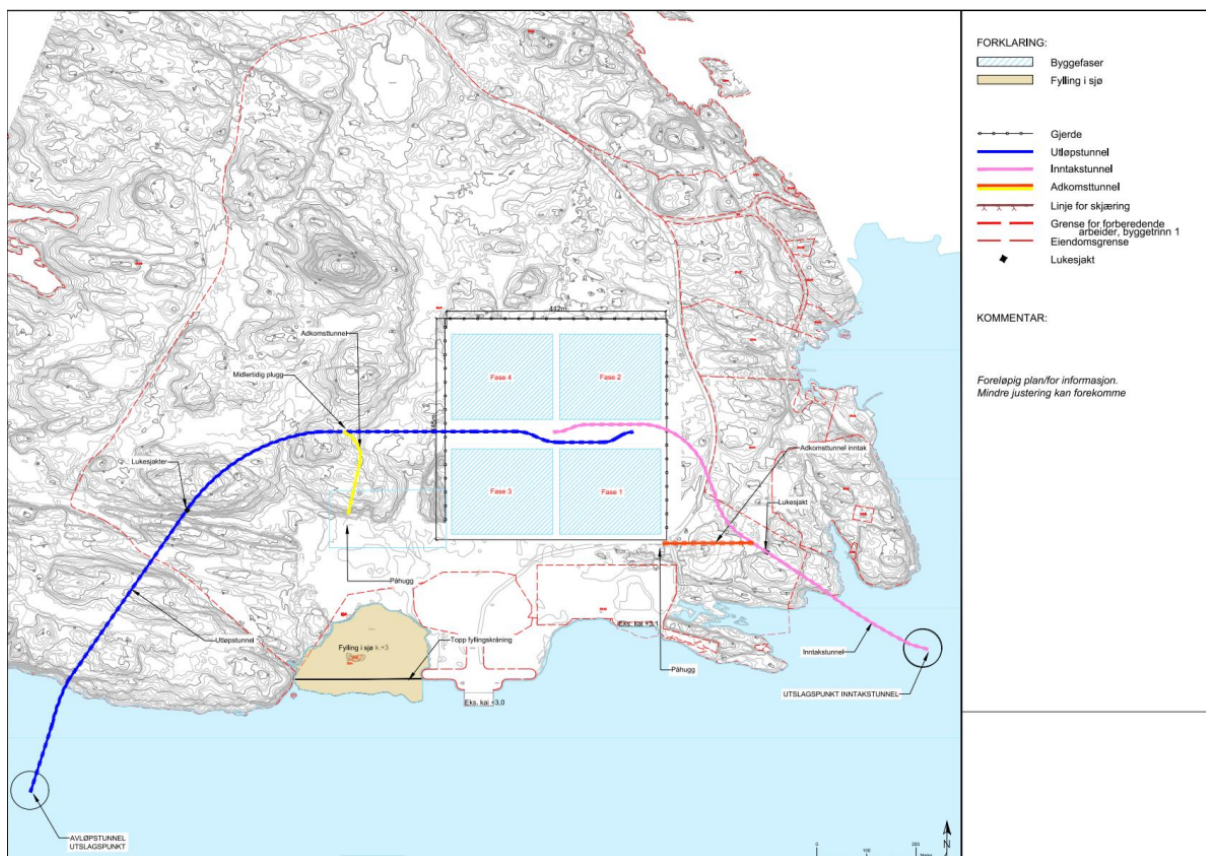
Sjøbunnen i utfyllingsområdet ligger på kote mellom ca. 0 til -20. Sjøbunnen blir dypere sør for anlegget, og dybden i Korssundosen er ca. 220 meter. Det er ingen terskler i området som begrenser vannutskiftning.

Bue Salmon er tildelt konsesjon for produksjon av 50 000 tonn laks årlig. Planen er å bygge ut anlegget i 4 byggetrinn, der første byggetrinn skal kunne produsere 12 600 tonn laks årlig.

Forventet oppstart av tunnelarbeider og utfylling i sjø er tidligst august 2026. Drivetid for tunnel er estimert til 1- 1,5 år. Periode for utslipp av lensevann i forbindelse med tunneldriving estimeres til mellom 14 - 18 mnd.

Omfang av anleggsarbeider

Denne søknaden gjelder driving av to tunneler. En tunnel for inntaksvann for å forsyne anlegget med sjøvann, og en annen for avløpsvann fra matproduksjonen med utslipp i sjø. Søknaden inkluderer også undervannssprenging for å lage utslag for tunnelene, samt utfylling på sjøbunn på kote mellom ca. 0 til -20. I utfyllingen skal det brukes sprengsteinmasser fra tunnelene, ca. 300 000 m³ sprengstein over et areal på ca. 40 000 m². I tillegg inngår sprenging av byggegrop for karene som en del av tiltaket. Fig. 2 viser lokasjon for tiltaksområdet, trase for inntaks- og utløpstunnel, samt byggegrop for karene. Fig. 3 illustrerer det planlagte landbaserte matfiskanlegget.

Figur 2: Oversiktsbilde som viser lokalisering av tiltaksområdet for utfylling sørvest i industriområdet på Lutelandet (brun skravur) samt trase for inntakstunnel (rosa strek) og utløpstunnel (mørk blå strek). Byggegrøp for kar er vist med blå skraver. Kilde: Multiconsult

Figur 3: Illustrasjon av det landbaserte matfiskeanlegget på Lutelandet. Hentet fra: Landbasert oppdrettsanlegg, Lutelandet¹.

Naturmangfold og verneområde

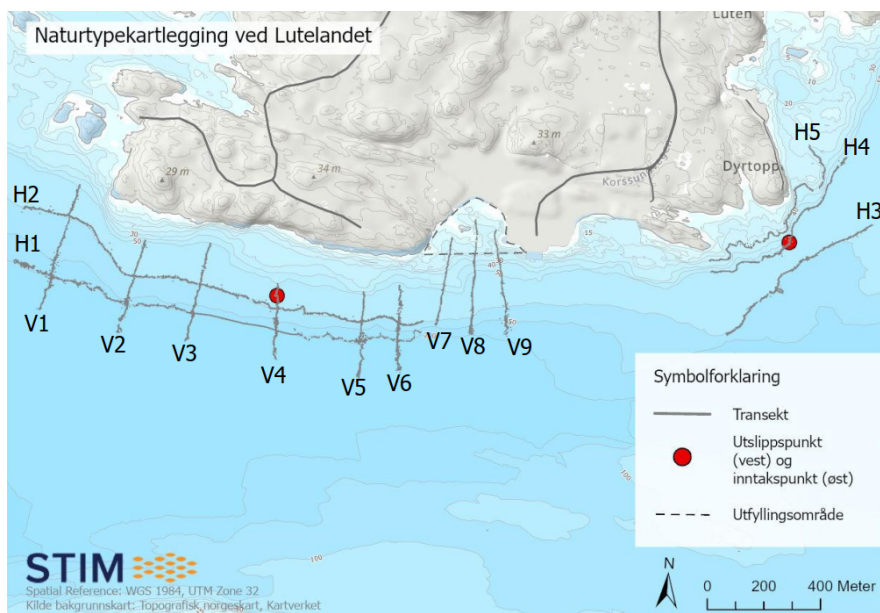
Naturtypekartlegging

STIM utførte i mars og april 2025 en naturtypekartlegging ved Lutelandet.

Totalt 14 ROV-transekter ble undersøkt for å kartlegge sårbare arter og naturtyper:

- 5 transekter (H1–H5) filmet på faste dyp: 20, 50, 100 og 200 m (H1–H5).
- 9 transekter (V1–V9) filmet fra dyp (230–110 m) til grunt (60–5 m).

Kartlagt område var på 19 km² bestående av 7,8 km med transekt og en gjennomsnittlig synsvidde på 2,5 m. Kartlagt areal er målt på ett plan, og det er ikke tatt høyde for dybdevariasjon. Fig. 4 viser kartlagt areal med 14 transekt ved Lutelandet.

Figur 4: Plassering av transekt ved utslippspunkt, innslagspunkt og utfyllingsområdet på Lutelandet.

¹ Referat fra forhåndskonferanse. Landbasert oppdrettsanlegg, Lutelandet, gnr/bnr 274/9, 274/10, 274/16.

I utfyllingsområdet ble det observert tareskog bestående av stortare, definert som spesiell naturtype (iht. DN-håndbok 19) med "Svært viktig" verdi. Det ble også observert mindre forekomster av skjellsand definert som "viktig". Kart over registreringer av tareskog- og skjellsandforekomster ved Lutelandet er vist i fig. 5.

Figur 5: Kart med registreringer av naturtypen tareskogforekomst (markert med brunt) og skjellsandforekomster (markert med blått). Kartkilde: Naturbase.

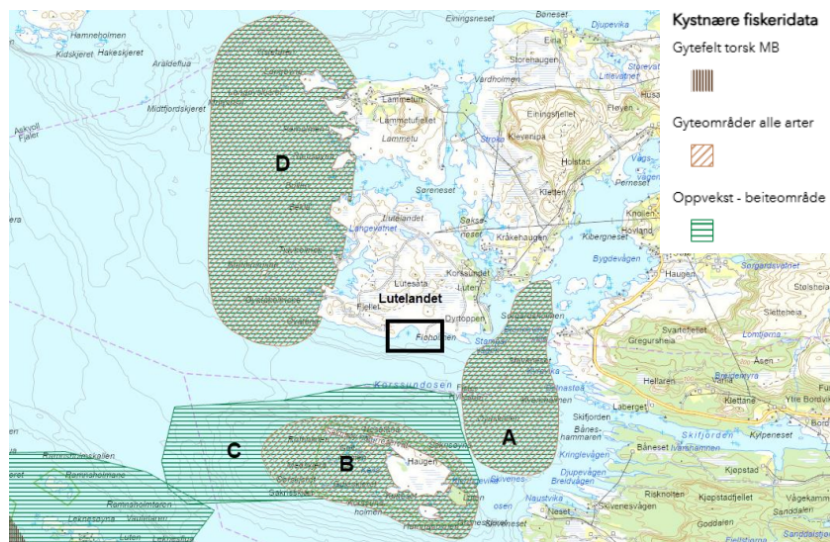
I det kartlagte området ble det observert arter som er med på å danne naturtypene svampeskog, sjøfjærbusk, gravende megafauna og hardbunnkorallskog. Disse naturtypene står på Norsk rødliste for naturtyper (2018).

I området ved det planlagte utslippspunktet er det observert svampeskog med lav tetthet av kolonier. Omtrent 300 m vest for utslippspunktet er det observert to kolonier av dvergsjøtre og syv kolonier av sjøtre- begge disse artene er vurdert som "nært truet" på den norske rødliste for arter fra 2021. I tillegg ble to kolonier av sjøbusk registrert, både øst og vest for utslippstunnelen. Sjøfjær med relativt høy tett ble også observert ca. 350 m sørøst for utslippspunktet.

I undersøkt område ved inntakstunnelen ble det observert svampeskog med lav tetthet av kolonier.

Gyte- og oppvekstområde for torsk og hyse

Overlappende med planlagt plassering for utslag til inntakstunnel er gyteområdet for torsk (februar-april) og hyse (mars-juni), samt beiteområde for begge artene. Fig. 6 viser gyteområde og beiteområde for torsk og hyse som ligger ved planlagt plassering av inntakstunnel.

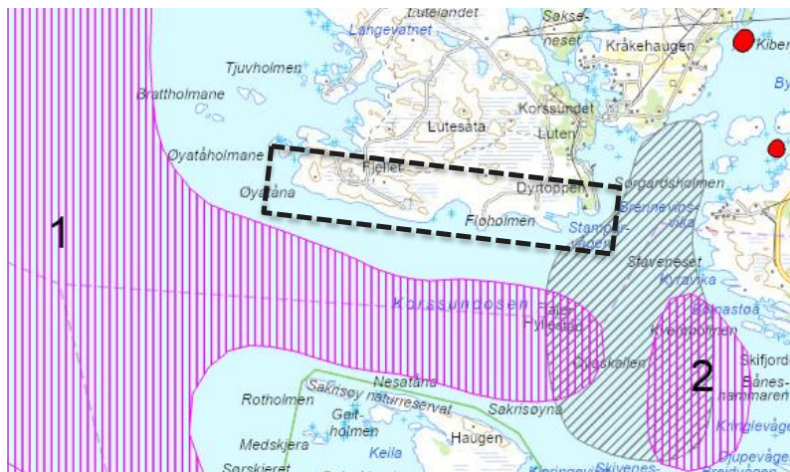
Figur 6: Gyte- og beiteområde for torsk og hyse overlappende med planlagt plassering av utslag til inntakstunnel (markert med A).

Fiskeplasser for aktive og passive redskap

Sør for tiltaksområdet ligger fiskeplass for aktive redskap med rekeetråling. Rekefeltet ligger med utstrekning fra ca. 250 meters dybde. Utslippstunnel er foreløpig planlagt til ca. 70-80 meters dybde, ca. 200 meter fra rekefeltet.

Et areal til garnfiske etter breiflabb (januar-desember), torsk (februar-april) og hyse (mars-april) overlapper med utslagsområde for inntakstunnelen. Fig. 7 viser areal for rekeetråling, samt areal til garnfiske i nærheten av tiltaksområde på Lutelandet.

Figur 7: Registrerte fiskeplasser for aktive og passive redskaper ved Lutelandet. Rosa skravur markert med 1 er rekeetrålingsområdet, og gråskravur gjelder garnfiske etter breiflabb, torsk og hyse.

Sakrisøyna naturvernområde

Sakrisøyna naturvernområde ligger ca. 1,5 km sør for tiltaksområdet på Lutelandet. Verneformålet er å ta vare på marint øy- og gruntvannsområde med stor verdi som overvintrings- og trekklokalitet for våtmarksfugl.

Utfylling i sjø for landvinning

Det planlegges å fylle ut i bukten sør på området vest for eksisterende fylling. Utfyllingen i sjø vil pågå parallelt med utsprenging av tunnel, og vil fylles ut med stedlige tunnelmasser og sprengstein fra uttaket i dagsonen. Planeringsareal er satt til 30 000 m² på kote +3. Planlagt utforming av utfylling er gitt i fig. 8.

Figur 8: Utsnitt av modell som viser planlagt plassering og utstrekning av fylling med fyllingsfot.

Utfyllingen er planlagt i tre faser. I fase 1 skal det etableres en molo øst/vest ved enden av fyllingsområdet. Stein tippes fra land og deretter skyves ut fra endetipp. Tippfront under sjøoverflate følger opp med graver med lang-stikke. Det vil etableres en suksessiv arbeidsplattform på kote +1 og kote +2 for å bedre rekkevidde for grave med lang-stikke. Moloen bygges av samfengt sprengstein fra dagsprenging, som inneholder lite plast sammenlignet med tunnelstein. Tiltak mot spredning av finpartikulært stoff fra sprengstein (siltgardin) vil vurderes under denne utførelsen.

Tiltakshaver planlegger også utdyping av innseiling ved sitt anlegg på Buelandet. Det kan bli aktuelt å etablere deler av omsøkt fyllingsareal ved å benytte utsprengt stein fra dette prosjektet på Buelandet. Sprengsteinmasser vil komme fra undersjøisk sprenging og opplasting, og anses derfor som rene.

I fase 2 skal fyllingsfronten erosjonssikres. Omfanget tilpasses forventet bølgebelastning og etableres ned til tilstrekkelig dybde. Det vil benyttes grov stein som skråningsvern/bølgebryter. For å sikre tilstrekkelig rekkevidde ved arbeid med skråningsvernet etableres det en arbeidsplattform på kote +1 og +2.

I siste fase (fase 3) skal tunnelstein fylles inn fra nordenden fra endetipp. Molo fra fase 1 vil de virke som barriere mot økt turbiditet i sjø utenfor molo. Plastproblematikk i form av skyteledninger, koblingsblokker og eventuelt foringsrør fra tunnelstein fanges dermed opp innenfor molo.

Driving av tunneler

Tunnelene vil bli drevet av boring og sprenging, og skal drives fra dagen og ned til planlagt utslagspunkt i sjø. Det planlegges at tunnelene skal drives på synk fra land, der siste salve munner ut i sjø. Tunnelene er ikke detaljprosjektet og endelig utforming er ikke avgjort.

Tunnelåpningene i sjø ligger med ca. avstand på 1 800 meter. Det er planlagt riggområde mellom de to tunnelpåslagene. Fullt utbygd anlegg, inkludert tilkomsttunneler er ca. 2 944 m. Totalt vil tunneldrivingen medføre et masseuttak på 200 000 fm³ fast berg.

I første byggetrinn skal det etableres en inntakstunnel, samt tilrettelegge for neste inntakstunnel som skal etableres i andre byggetrinn. Det er estimert at inntakstunnelen blir 943 m lang, hvor tilkomsttunnel blir 183 m lang (totalt 1126). Utslagspunkt i byggetrinn 1 vil ligge mellom ca. kote -50 til -58.

Utløpstunnelen er estimert til å bli 1170 m lang, med tilkomsttunnel som blir 300 m lang (totalt 1470 m). Avløpstunnel er planlagt til å munne ut på ca. -70 og -79 meters dyp.

Utslipp av tunnelvann i anleggsfasen

Utslipp av tunnelvann i anleggsfasen omfatter produksjonsvann fra boring, sprenging og sikring av tunnelene, samt innlekkasjevann. Det forventes økte vannlekkasjer ved driving gjennom svakhetssoner. I disse områdene kan det være nødvendig med injeksjon for å redusere lekkasjemengden.

Ved tunneldriving benyttes vann med borearbeider, herunder salveboring og langhulls-boring. Det kan også være behov for vann til spyling av røys før utlasting, spyling av berg og spyling av utstyr. Det er beregnet at boring vil medføre gjennomsnittlig vannforbruk på ca. 90 m³ i døgnet ved bruk av 3-boms rigg.

Innlekkasje av grunnvann og overflatevann fra omliggende berg vil komme i tillegg til produksjonsvann fra boring. Deler av innlekkasjevann vil være sjøvann. Mengden lekkasjevann vil øke i takt med framdriften av tunneldrivingen. Det er foreløpig ikke gjort undersøkelser som kan gi beregnet mengde innlekkasjevann.

I en byggegrop, hvor det benyttes anleggsmaskiner er det fare for oljelekkasjer, og lensevannet kan inneholde partikler fra sprengstein. Øvre forventet innlekkasje i byggegropen er foreløpig anslått til å ligge i størrelsesorden 400 l/min, men det er knyttet usikkerhet til dette. Lensevann vil ledes til infiltrasjon i grunnen på området, eventuelt via et fordrøyningsbasseng. Ved stort volum kan det bli nødvendig å lede lensevannet til direkte utslipp i resipient.

Ved dimensjonering av renseanlegg legges det til grunn at både produksjonsvann og innlekkasjevann, samt innlekkasjevann fra byggegropen, inkluderes i beregningene av samlet vannmengde som kan gi utslipp til sjø.

Overvann i området ved påhuggene skal ledes bort, og det skal sikres at overvann ikke blander seg med driftsvann fra tunnelene.

Endelig trase og utslippspunkt var ikke bestemt pr september 2025.

Renseløsning for tunnelvann og utslipp til resipient

Miljøkonflikter knyttet til utslipp av tunnelvann skyldes hovedsakelig suspendert stoff, nitrogenforbindelser, høy pH, samt olje/PAH/benzen fra søl eller uhell. Anleggsvann renses via et sandfang, og slam- og oljeutskiller før utslipp. Hvis gitte grenseverdier ikke overholdes må det iverksettes ytterligere tiltak.

Det foreslås følgende grenseverdier på vann ut fra renseanlegget for utslipp til sjø:

- 400 mg/l suspendert stoff
- 50 mg/l olje

Renseanlegget skal være fullautomatisk renseanlegg med kontinuerlig tilsetting, måling og logging. Sedimentering i kar rigges i telt. Renseanlegg skal dimensjoneres etter det faktiske vannmengdene som slippes ut. Det vil være opp til utførende entreprenør å velge selve utformingen av anlegget. Ved behov etableres midlertidige fordrøyningsbasseng.

Det rensede vannet vil ledes til Korssundosen i Vilnesfjorden-Ytre. Et alternativ er å slippe vann fra inntakstunnelen innenfor planlagt etablert molo i utfyllingsarealet, slik at denne kan fungere som ekstra barriere mot resipienten.

Korssundosen er stor med god vannutskiftning, noe som gir rask fortynning. Tunnelvannet vurderes derfor ikke å gi negative effekter fra høy pH eller nitrogenkonsentrasjoner. Ved normal drift av renseanlegget vil ikke uakseptable mengder suspendert stoff eller olje tilføres resipienten, og dermed unngås skade på gyte- og oppvekstområder.

Prøvetaking i anleggsfase

Renset utslippsvann til sjø skal prøvetas minimum 2 ganger per måned for suspendert stoff og olje. Hyppigere prøvetaking anbefales i oppstartsfasen til renseanlegget fungerer stabilt. Analysetid er maks 1 uke etter prøvetaking. Prøvene tas rett etter boring. Prøvetakingsfrekvensen skal justeres dersom overvåkingen viser at det er nødvendig.

Entreprenøren skal utarbeide en kontrollplan som inkluderer:

- Regelmessig visuell kontroll av utslippspunktet (dersom partikler observeres skal renseanlegget utbedres).
- Daglig kontroll og drift av renseanlegget.
- Driftsinstruks for anlegget.
- Utpeking av ansvarlig person for kontroll, drift og vedlikehold.

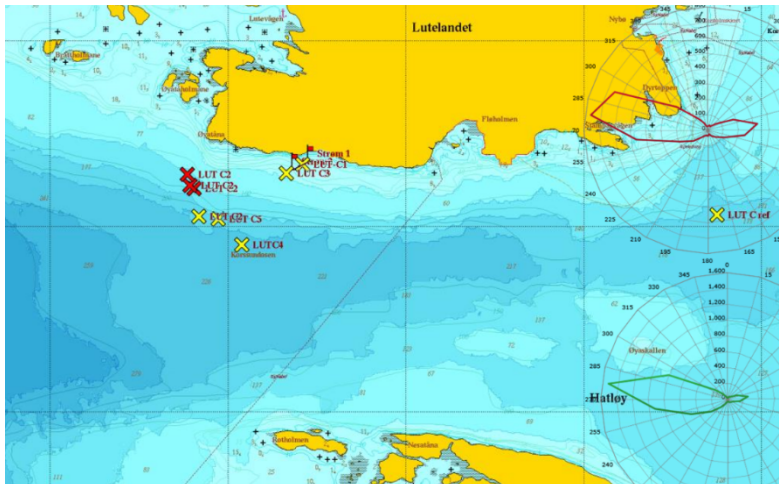
Strømforhold ved Lutelandet

Strømmålinger er gjennomført på to punkter ved Lutelandet. De viser at vannmassene i gjennomsnitt beveger seg mot vest, men også noe mot nordvest og sørvest. Strømmodellering fra 2023 indikerer at partikler hovedsakelig sprer seg langs bunnen i øst-vest retning, spesielt i dybden 60-100 meter.

Modelleringen utført av Multiconsult i 2025 viser at utslippsvannet i hovedsak sprer seg effektivt langs bunnen i Korssundosen og fortynnes godt der. Spredningen mot inntaksområdet er begrenset. Resultatene viser tydelig variasjon i fortynningsgrad ved inntakspunkt gjennom året og viser liten spredning mot sørsiden av fjorden.

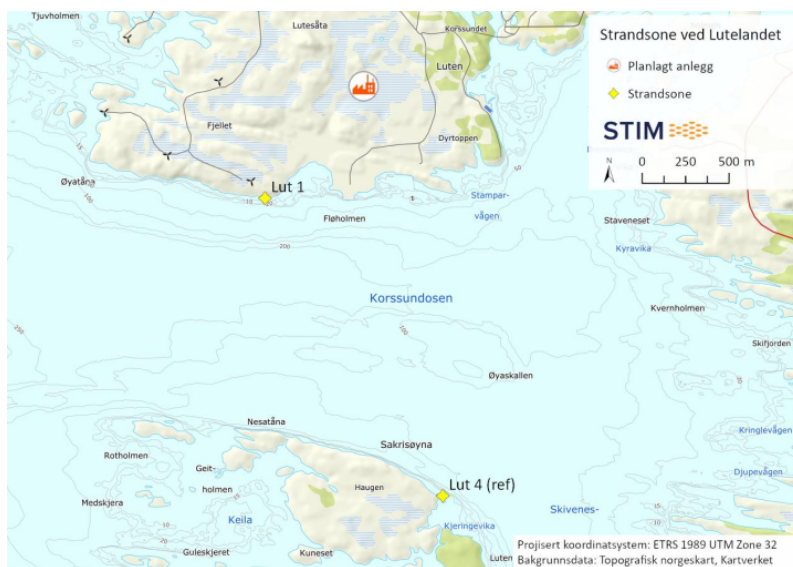
Resipientundersøkelser

I 2022 ble det gjort forundersøkelser på Lutelandet. Det ble tatt sedimentprøver i 5 stasjoner som ble analysert for sink, kobber og organisk innhold i området ved utslippspunktet. Ingen prøver viste verdier over tilstandsklasse 1, og organisk innhold var normalt. Bunndyrsanalysene indikerte svært god tilstand ved de undersøkte stasjonene. Sedimentprøvenes lokasjon er vist i fig. 9.

Figur 9: Kart over prøvestasjonenes plassering (markert med gule kryss). Hentet fra «Forundersøkelse Lutelandet»².

Strandsoneundersøkelser i 2023 viste normal og frisk strandsone uten tegn til eutrofiering. Det ble observert høy andel av rødalger og få hurtigvoksende arter, som indikerte gode forhold. Tilstand for stasjonene ved tiltaksområdet ble beregnet til tilstandsklasse II (God). Oversiktskart over prøvepunkt for strandsoneundersøkelser er gitt i fig. 10.

Figur 10: Oversikt over undersøkelsesområdet med to strandsonestasjoner. Kart hentet fra dokumentet "Strandsoneundersøkelse ved Lutelandet i 2023"³.

Miljøundersøkelser ved Lutelandet Offshore fra 2024 analyserte avløpsvann. Det viste overskridelser for metallene sink og nikkel iht. konsentrasjonsgrensen gitt i utslippstillatelsen. Blåskjell fra tre stasjoner ble analysert for tungmetall, olje, PAH-forbindelser og PFAS-forbindelser, uten overskridelser over grenseverdier. Sedimentprøver utenfor industriområde viste god tilstand, men enkelte PAH-forbindelser oversteg grenseverdien (tilstandsklasse II) i stasjonen L3 som er lokalisert utenfor planlagt tiltaksområde. Fig. 11 viser plassering av blåskjell, og fig. 12 viser lokasjonen for sedimentprøver utenfor industriområde.

² Forundersøkelse iht. NS9410:2016 Lutelandet. STIM Miljø Rapport 2022.

³ Strandsoneundersøkelser ved Lutelandet 2023. Utført av STIM. 26.10.23.

Figur 11: Lokasjon av blåskjell, analysert for tungmetall, olje, PAH-forbindelser og PFAS-forbindelser. Hentet fra "Miljøovervåking Lutelandet Offshore- 2023"⁴.

Figur 12: Plassering av sedimentprøver utenfor utfyllingsområdet.

Det er ikke utført sediment prøver per dags dato 16.02.2026. Sedimentprøver planlegges utført senest 3 måneder før planlagt oppstart utfylling i sjø. Dersom det skulle avdekkes forurenset sediment i supplerende undersøkelser, vil det utarbeides en plan for håndtering.

I selve tiltaksområdet er bunnforholdene i stor grad berg, med enkelte lommer av sediment. Tidligere utførte miljøprøver av sediment i nærområdet viser at det er funnet PAH-forbindelser over grenseverdi utenfor tiltaksområdet.

Risikovurdering

Sjøbunnen i tiltaksområdet er i stor grad berg, og det vurderes derfor at det er liten risiko for spredning av forurensning og partikler fra sjøbunnen ved utfylling i sjø. Ved utfylling av sprengsteinmasser vil det være fare for spredning av partikler fra de utfylte massene, men gitt at disse massene ikke er forurenset vil faren for spredning av forurensning være liten. Fyllingen skal legges i tre omganger, der det først legges ut en molo. Tiltak for å begrense spredning av partikler fra disse arbeidene vil vurderes og iverksettes ved behov. Når molo er lagt vil denne ligge som en barriere mot resipienten og fungere som tiltak mot spredning av partikler i fase 2 og 3.

Det er utført spredningsmodellering av avløpsvann fra anlegget. Denne viser at strømningsbildet ved Lutelandet effektivt vil fortynne det permanent utslippsvannet i Korssundosen. Dette indikerer at

⁴ Oppsummering av miljøovervåking ved Lutelandet Offshore- 2023. 04.01.24.

partikler som eventuelt kommer forbi molo ikke vil utgjøre en risiko for omliggende natur da vannet raskt fortynnes. Som en kontroll anbefales det at spredning av partikler overvåkes mens arbeidene pågår, og eventuelle ytterligere tiltak gjennomføres dersom partikkelspredningen blir verre enn forventet.

Gjennomslags-sprenging for inntakstunnelen bør legges utenfor perioden januar-juni for å hensynta oppvekstområde og gyteperiode for torsk og hyse. Det skal sprenges med forsinkelse ved flere ladninger for å redusere trykkbølger hvis det er teknisk gjennomførbart. Arealene for reketråling og garnfiske etter breiflabb, torsk og hyse som overlapper med utslippsområdet for inntakstunnelen, forventes ikke å bli påvirket av tiltaket. Utslagssalven er en engangshendelse, og begrenset både i tid og areal.

For å ha kontroll på spredning av partikler fra tiltaket skal overvåking av partikler inngå i kontroll og overvåkingsplan. Overvåkingen skal minimum omfatte automatisk måling av turbiditet utenfor tiltaksområdet og fastsetting av grenseverdi for turbiditet. Ved utfylling av sprengsteinmasser der det er brukt tenne som flyter, skal det utarbeides rutiner for oppsamling av plast på nærliggende strender.

På vestsiden av bukten som skal fylles ut er det tegnet inn en sjøkabel. Det er også tegnet inn en rørledning i området der munning til inntakstunnel er planlagt. Det må avklares nærmere om disse kommer i konflikt med fylling og tunnel.

Renne på betongbiler og sprøytebetong skal spyles på anleggsområdet, og spillvannet skal ledes via renseanlegget. Betongsøl skal samles opp umiddelbart. Spyling av renne er ikke tillatt nær resipienten, men kun på et område godkjent av byggherren. Oljeforurensning/-søl fra anleggsmaskiner kan forekomme i forbindelse med arbeider. Entreprenøren skal sørge for å ha beredskapsplan for å håndtere eventuelle uhellsutslipp.

Bue Salmon vurderer at miljømålene vil være oppfylt ved gjennomføring av tiltaket som beskrevet i søknaden.

Høringsuttalelser

Statsforvalteren sendte søknad til Fjaler kommune, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Sør-Norges Fiskarlag og Bergens Sjøfartsmuseum. Høringsbrevet ble publisert 14. januar 2026 med frist for innspill 13. februar 2026. Søknaden ble også annonsert på hjemmesiden til Statsforvalteren.

Vi mottok kun uttale fra Fjaler kommune. Bue Salmon har i dokument datert 19. februar 2026 kommentert høringsuttalene, og dette er markert med blå tekst under hver uttale.

Fjaler kommune (19. januar 2026):

Gjengivelse av uttale:

"Multiconsult har på vegne av Bue Salmon søkt om tiltak i sjø etter forurensningslova, utslepp av mellombels anleggsvatn. Byggestart er planlagt i perioden 1. jan 2026 - 1. April 2026. Drivetid for tunnelar er estimert til 1- 1,5 år. Utslepp av lensevatn i samband med tunneldriving estimerast til mellom 14 til 18 mnd.

Tiltaksområdet ligger i vassførekomsten Vilnesfjorden-Ytre (0280030302-C). Vassstypen er satt til

«open eksponert kyst». Både økologisk og kjemisk tilstand er klassifisert som god (middels presisjon).

Miljømålet for prosjektet, er at tiltaksarbeida i sjø ikkje skal føre til spreining av partiklar og forureining, som kan være skadeleg for miljøet i resipienten.

I løyvet i sak 063/25 er det sett fleire vilkår, der pkt. 13 omhandlar at det ved utfylling i sjø skal nyttast siltgardin eller boblegardin og turbiditetsovervaking for å redusere fare for at partiklar spres til eit større område.

Spørsmålet er om utførselen av anleggsarbeidet slik det går fram av søknaden er i samsvar med gitt løyve etter plan- og bygningslova.

Fyllinga skal leggst i tre omgangar, der det først leggst ut ein molo. Tiltak for å avgrense spreining av partiklar frå disse arbeida vil vurderast og bli iverksett ved behov (siltgardin/turbiditetsmålingar). Når fyllingsfronten/molo er lagt vil denne ligge som barriere mot resipienten og fungere som tiltak mot spreining av partiklar.

Det er søkar som har oppgitt bruk av siltgardin eller boblegardin og turbiditetsovervaking som avbøtande tiltak for å redusere fare for at partiklar spres til eit større område. Vi meina vilkåret bør følgjast opp i samband med utfylling til molo, dersom molo kan erstatte siltgardin og fungere som tiltak mot spreining av partiklar er jo det greitt."

Bue Salmons kommentar til uttale:

"Fjaler kommune viser til at det i løyvet i sak 063/25 er satt vilkår om at det ved utfylling i sjø skal benyttes siltgardin/ boblegardin og kvalitetsovervåking for å redusere faren for at partiklar frå anleggsarbeid spres til eit større område. De stiller spørsmål om den beskrevne utførselen av anleggsarbeidet i søknaden er i samsvar med gitt løyve etter plan- og bygningslova.

Vi mener at tiltakene beskrevet i søknaden er i samsvar med vilkårene satt i løyvet i sak 063/25. I anleggsperioden og ved etablering av fyllingsfronten/molo vil området være overvåket av turbiditetsmålere. Som beskrevet i søknad vil overskridelse av grenseverdi føre til at arbeidene stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres før arbeidene kan gjenopptas. Avbøtende tiltak kan være bruk av boblegardin eller siltgardin, etter hva som er hensiktsmessig og gjennomførbart med tanke på lokale forhold som strøm- og bølgeforhold.

Etter etablering av fyllingsfronten/ molo ansees denne som tiltak/ barriere mot spredning partiklar frå arbeid på innsiden av denne. Dersom turbiditetsmålerne avdekkjer overskridelser i vannmassene utenfor molo, må ytterligere tiltak mot spredning av partiklar (som duk/boblegardin/ siltgardin) iverksettes før arbeidene kan gjenopptas."

Rettslig grunnlag for tillatelsen

Forurensningsloven

Etter forurensningsloven § 7 må ingen sette i verk noe som kan medføre forurensning uten at det er lovlig etter unntaksreglene i § 8, er regulert i en forskrift etter § 9, eller er tillatt etter vedtak i henhold til § 11. Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11, så fremt anleggsdriften er å anse som midlertidig og at forurensningen er å anse som vanlig.

Statsforvalteren vurderer at de omsøkte anleggsarbeidene vil medføre forurensning utover det som kan ansees som vanlig og er av en slik varighet at det ikke kan ansees som midlertidig. Tiltaket krever dermed tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven §§ 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for forurensning fra anleggsvirksomhet, jf. rundskriv⁵ T-3/12.

Naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, "føre-var-prinsippet", samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Vannforskriften

Søknader om tillatelser til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderes etter vannforskriften. Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i § 9 eller § 10.

Avgrensning mot plan- og bygningsloven og annet lovverk

Statsforvalteren kan ikke gi tillatelser etter forurensningslovverket dersom dette er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven. Kommuneplan for Fjaler kommune 2024-2036 og reguleringsplan for Lutelandet industri⁶ legger til rette for videreutvikling av Lutelandet som industriområde.

Tiltaket for det landbasert oppdrettsanlegget på gnr./bnr. 274/16 er avhengig av dispensasjon fra plankrav rekkefølgebestemmelser. Fjaler kommune har godkjent nødvendig dispensasjon⁷ i forbindelse med rammesøknaden for tiltaket den 27. november 2025. Tiltaket som omfatter av denne tillatelsen, er da i samsvar med plan- og bygningsloven.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens §36-2 sine krav til innhold i søknaden om tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalteren vurderer at fare for forurensning og negativ påvirkning fra anleggsarbeidene blir redusert til et akseptabelt nivå med de avbøtende tiltak som er foreslått i søknad datert 14. oktober 2025, og våre vilkår er i hovedsak i samsvar med søknadens forslag. Vi har imidlertid noen endringer/tilførsler som er nevnt nedenfor der vi kommentere utvalgte vilkår.

⁵ "Statsforvalterens myndighet etter forurensningsloven, oreigningslova og produktkontrollloven." Rundskriv T-3/12 sist endret 11. desember 2019.

⁶ Kommuneplan for Fjaler kommune 2024- 2036 og reguleringsplan for Lutelandet industri, detaljreguleringsplan plan ID 201302. Nasjonal arealplan-ID 4646_201302: Lutelandet industri detaljregulering, vedtatt 17.06.2013.

⁷ Byggesak - Dispensasjon og rammeløyve til opparbeiding av tomt og inntak/uttakstunnelar - gbnr 274/9 – Lutelandet. 20.11.2025.

Spredning av finstoff

Utfylling i sjø vil kunne medføre spredning av partikler som kan ha negative effekter på naturverdier. Mineralpartikler som svever fritt i vannmassene kan medføre skade på gjellene til fisk. Det er vist at partiklene kan fest seg på pelagiske fiskeegg hos torsk og hyse, noe som får eggene til å synke. Dette resulterer i økt dødelighet blant eggene.

Partikkeltilførsel i sjø over lengre tid vil også kunne medføre nedslamming av sjøbunnen, noe som vil kunne føre til at leveområdene til bunnlevende organismer blir endret eller ødelagt. Dersom sedimentene i tiltaksområdet er forurensset, kan også forurensning bli spredd. I dette tilfellet er det funnet PAH-forbindelser over grenseverdi utenfor utfyllingsområdet. Bunnforholdene er i stor grad berg, men enkelte lommer av sediment.

I tiltaksområdet ved Lutelandet er det påvist «svært viktig» tareskog og flere rødlistede naturtyper, inkludert svampeskog, sjøfjærbunn og hardbunnskorallskog med nært truede korallarter.

Fjaler kommuner har i sin uttale påpekt at bruk av siltgardin er et vilkår som burde følges opp ved utlegging av molo. Når moloen er etablert, vil den fungere som en fysisk barriere. Statsforvalteren legger kommunens uttalelse til grunn. Det vurderes at risiko for forurensning og negativ påvirkning på omkringliggende marine naturtyper reduseres til et akseptabelt nivå ved etablering av siltgardin rundt utfyllingsområdet i anleggsfasen, før moloen er ferdigstilt.

Overvåking av turbiditet er foreslått i søknaden under arbeidene. Grenseverdi og alarmgrense for partikkelinnhold skal ikke overstige 10 FTU/NTU over referanseverdi. Dersom grenseverdi overskrides må arbeidene stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres før arbeidene kan gjenopptas. Statsforvalteren setter vilkår om overvåking av turbiditetsmålere som har en grenseverdi på 10 FTU pluss referanseverdi, med alarm. Bruk av turbiditetsmålere og fastsetting av naturlig bakgrunns verdi for turbiditet skal bli gjennomført i samsvar med NS- 9433⁸.

Renset tunnelvann kan inneholde forurensning i form av finstoff/partikler fra anleggsarbeidene. Det er søkt om en utslippsgrense for rensed tunnelvann for suspendert stoff på 400 mg/l til Korssundosen. Statsforvalteren stiller seg bak dette og setter utslippsgrensen til 400 mg/l ut fra renseanlegget.

Nitrogenforbindelser og pH

Ved sprengningsarbeider i tunneler havner nitrogenrester fra sprengstoffer i tunnelvannet. I tillegg kan bruk av betong og sement gi høye pH-verdier i vannet.

Når nitrogenforbindelser, særlig nitrat, slippes ut i sjøen, kan det føre til betydelige problemer gjennom overgjødning (eutrofiering). Det ekstra nitrogenet i de øvre vannlagene kan føre til oppblomstring av alger. Når algene senere dør og brytes ned av bakterier, brukes det opp store mengder oksygen i vannet. Dette kan føre til oksygenmangel, som igjen skader eller dreper livet i sjøen. For høye nivåer i vannet er dessuten giftig for fisk. Samlet sett kan dette forringe vannkvaliteten, og føre til at området får en dårligere klassifisering etter tilstandsklassene i vannforskriften.

⁸ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard. NS 9433:2017.

Statsforvalteren krever at pH-verdien i utslippet fra renseanlegget ligger mellom 6 og 8,5. Når rensset tunnelvann med maks pH 8,5 blandes inn i Korssundosen, vil pH raskt synke til et nivå der ammoniakk ikke lenger utgjør et problem- siden giftigheten av ammoniakk øker sterkt ved høy pH, mens den blir mye lavere når pH faller.

Det er i dag ingen etablert metoder for rensing av nitrogenforbindelser i tunnelvann. Overvåking og kontinuerlig kontroll av pH i vannet er viktig for å redusere risiko knyttet til utslipp av nitroforbindelser og omdanning av skadelig ammoniakk.

Olje

I anleggsperioden kan en få utslipp av olje og smørefett fra anleggsmaskiner pga. lekkasjer på drivstofftanker og hydraulikksystem, søl i forbindelse med fylling av drivstoff og ved reparasjoner av anleggsmaskiner innenfor anleggsområdet. I tillatelsen setter Statsforvalteren vilkår for hvordan risiko for oljeforurensning skal forebygges og håndteres. Dette skal dokumenteres gjennom internkontroll (risikovurdering, avvikshåndtering, skriftlige rutiner for kritiske arbeidsprosesser m.m.).

Fisk og andre vannlevende organismer er sårbare for oljeforurensning. Det er søkt om en utslippsgrense på 50 mg/l ut ifra renseanlegget. Statsforvalteren setter utslippsgrensen for rensset tunnelvann til 5 mg/l som føres til Korssundosen, da vi mener det er viktig å avgrense utslipp og beskytte naturverdiene i størst mulig grad, og basert på vår erfaring finnes det renseanlegg for anleggsplasser som klarer 5 mg/l (basert tilgjengelige teknologi).

Plast fra sprengstein

Plast fra sprengsteinmasser kan utgjøre et forurensningsproblem ved at det blir ført med anleggsvannet til resipient. Det kan være flere kilder til plastutslipp i forbindelse med anleggsarbeidet, en av disse er bruk av skyteledninger og foringsrør. Mengde plast er avhengig av type tennsystem. Statsforvalteren setter krav om oppsamling av eventuell plast og skytestrenger.

Vasking

Det skal ikke etableres verksteder eller vaske/spyleplasser med direkte avrenning til vassdrag eller terreng. En eventuell vaskeplass skal ha tett dekke og oljeutskiller, og tilfredsstillende utslippskravene i vilkår 4.1. Det er ikke tillatt å vaske betongbiler uten rensing av vaskevannet. Vaskevann fra betongbiler eller betongrenner skal ikke gå til resipient uten pH-justering. Vaskevann fra betongbiler skal ledes til renseanlegg slik at utslippet tilfredsstiller kravene i vilkår 4.1.

Sprenging for utslagssalve

I søknaden foreslås det at gjennomslags-sprenging for utslagssalve for inntakstunnelen bør legges utenfor perioden januar-juni for å hensynta oppvekstområde og gyteperiode for torsk og hyse. Utslagssalven er en engangshendelse, og begrenset både i tid og areal. Statsforvalteren stiller seg bak dette og setter det inn som vilkår i tillatelsen.

Kontakt med aktuelle fiskeriaktører

Utslagsområdet for inntakstunnelen overlapper med et areal for garnfiske, mens utslippspunktet ligger nær et felt for reketråling. Aktuelle fiskeriaktører bør kontaktes i god tid før oppstart for å koordinere aktivitet og unngå fysisk konflikt med fiskeutstyr. Statsforvalteren stiller krav om at tiltakshaver kontakter lokale fiskeriaktører før oppstart.

Kabler og rør på sjøbunnen

Tiltakshaver skriver i søknaden at på vestsiden av bukten som skal fylles ut ligger det en sjøkabel. Det er også tegnet inn en rørledning i området der munning til inntakstunnel er planlagt. Det må avklares nærmere om plassering av disse ligger i konflikt med fylling/ fyllingsfot eller tunnel. Statsforvalteren setter vilkår om at plassering av kabler og rør på sjøbunnen må avklares nærmere for å sikre at utfyllingen og tunneltraseene ikke kommer i konflikt med denne infrastrukturen.

Vurdering etter vannforskriften

Miljømålet i vannforskriften er at alle vannforekomster skal oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand.

Tunnelvann og renset utslipp slippes ut i Korssundosen i Vilnesfjorden-Ytre som har god økologisk og kjemisk tilstand.

En skal ikke tillate aktiviteter som gir dårligere miljøtilstand enn dagens situasjon i resipienter, men anleggsarbeidet vil ha en midlertidig effekt på resipienten. Det er gitt vilkår i tillatelsen for å redusere fare for forurensning. All drifts- og drensvannet skal renses før utslipp.

Statsforvalteren mener at med de rensetiltakene og vilkårene som er sett i tillatelsen, så vil tiltaket ikke føre til at økologisk og kjemisk tilstand blir forverret. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Utslipp av renset drifts- og drensvann fra anleggsarbeidet vil i hovedsak kunne gi påvirkninger for livet i Korssundosen i form av finpartikler og nitrogenforbindelser fra sprengningsarbeidet. I tillegg kan det forekomme utslipp av olje, smørefett og drivstoff knyttet til uhell/lekkasjer på maskiner og utstyr under anleggsarbeidet. Utslippet vil ha mindre å si for dyr og planter på land.

Det er satt krav til at anleggsvannet skal renses og innhold av suspendert stoff skal være så lavt at det ved fortykning i sjø ikke fører til negative konsekvenser. Vi vurderer at med de avgrensede utslippsmengdene og setting av rensekravene så vil anleggsvannet etter fortykning og innblanding i resipient utgjøre lav og akseptabel risiko for negativ miljøpåvirkning på fiskeriinteresser i området.

Kravet i naturmangfoldloven er at saken skal være basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Statsforvalteren har vurdert saken etter §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven. Relevante databaser er gjennomgått. Vi har ivaretatt føre-var-prinsippet ved å stille utslippskrav og redusert den eventuelle påvirkningen på biologisk mangfold så langt som råd.

Konklusjon

Statsforvalteren har behandlet søknaden, og vurdert de forurensningsmessige ulempene opp mot de samfunnsmessige fordelene. Under forutsetning om at de avbøtende tiltakene som er planlagt blir gjennomført og at anlegget blir driftet i tråd med utslippstillatelsen, vurderer Statsforvalteren at miljøforholdene vil være tilfredsstillende. Statsforvalteren gir derfor tillatelse etter forurensningsloven § 11. Statsforvalteren tar likevel forbehold om at det kan bli krevd ytterligere tiltak dersom det skulle vise seg å være nødvendig. Statsforvalteren vil følge opp anlegget gjennom krav om rapportering av eventuelle avvik fra rensekrav og ved tilsyn.

Endring og omgjøring

Vi vil påpeke at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte grensene, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt som mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Virksomheten er pliktig til å unngå unødvendig forurensning, jf. forurensningsloven § 7. Viser det seg at forurensningsforholdene endrer seg, kan Statsforvalteren med hjemmel i forurensningsloven § 18 endre vilkårene i tillatelsen og sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utgreiing av saken. En endringssøknad må derfor sendes i god tid før en eventuell endring kan gjennomføres.

At vi har gitt tillatelse til forurensning fritar ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forurensning har ført til, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrollen med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler som kan være aktuelle for virksomheten viser vi til hjemmesiden til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollen med tilhørende forskrifter er og straffbart.

Klagerett

Partene involvert i saken og andre med særlig interesser kan klage innen tre uker fra virksomheten har mottatt dette brevet, jf. Forvaltningsloven § 28. I en eventuell klage skal det gå klart fram hva klagen gjelder, og hvilke endringer en ønsker. Klagen bør være grunngitt og skal sendes til Statsforvalteren i Vestland.

Virksomheten kan og klage på vedtaket om gebyrsats til Miljødirektoratet innen tre uker etter at virksomheten har mottatt dette brevet, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket blir utsatt. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan bestemme at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningslovens § 42. Denne avgjørelsen kan ikke påklages.

En klage på vedtaket om gebyrsats fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket blir utsatt. Det fastsatte gebyret må betales i samsvar med det som er vedtatt her. Dersom Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Med hilsen

Magne Nesse
senioringeniør

Hedda Vik Askeland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi til:

Fjaler kommune

Fiskeridirektoratet

Mattilsynet

Sør-Norges Fiskarlag

Bergens Sjøfartsmuseum

Tillatelse etter forurensningsloven til utslipp fra anleggsarbeid i forbindelse med bygging av landbasert matfiskanlegg, Lutelandet i Fjaler for Bue Salmon

Tillatelsen er gitt i samsvar med forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger kommet frem i søknad datert 14. oktober 2025 og opplysninger kommet frem under saksbehandlingen.

Dersom tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltaket og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Data om virksomheten

Bedrift	Bue Salmon AS
Postadresse	Postboks 29, 6901 Florø
Besøksadresse	Gjørøyna 2, 6987 Bulandet
Organisasjonsnummer/ eid av	916 073 631 / 916 066 899

Statsforvaltaren sine referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2026.0141.T	4646.0040.01 Utfylling
Arkivnummer	2025/16072

Tillatelse gitt første gang: 20.02.2026	Endringsnummer:	Tillatelse sist endret:
Magne Nesse senioringeniør		Hedda Vik Askeland rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringsdato	Vilkår	Endringer

1 Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder bygging av landbasert matfiskanlegg på Lutelandet i Fjaler kommune. Tillatelsen omfatter utslipp av rensset tunnelvann i Korssundosen, spredning av finstoff fra utfylling av landareal, avrenning fra riggområdet, generell forurensning fra anleggsarbeid og håndtering av avfall. Tillatelsen fritar ikke virksomheten fra å hente inn tillatelse for de delene av tiltaket som ikke er regulert av forurensningsloven.

Tillatelsen for anleggsarbeidet er midlertidig og gjelder fra dags dato og fram til anleggsarbeidet er avsluttet. Anleggsarbeidet forventes å vare fra tidligst august 2026 og 1-1,5 år frem i tid.

Tillatelsen er basert på følgende dokument:

- Søknad om tiltak i sjø¹
- Naturtypekartlegging ved Lutelandet²
- Miljøovervåking Lutelandet 2023³
- Forundersøkelse Lutelandet⁴
- Strandsoneundersøkelser ved Lutelandet i 2023⁵
- Fjaler kommunes vedtak etter plan- og bygningsloven⁶

Statsforvalteren legger til grunn at tiltakene skal gjennomføres som nevnt i dokumentene i listen ovenfor med mindre annet er avtalt med Statsforvalteren. Statsforvalteren gir tillatelsen med forutsetning av at de avbøtende tiltakene som er planlagt blir gjennomført og at anlegget blir driftet i tråd med utslippstillatelsen.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeidet senest to uker før anleggsarbeidet starter. Det kan varsles med en e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, medregnet utslipp til luft og vann, støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippet blir holdt innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere utslippene sine, så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Pliktene omfatter også utslipp av komponenter som det ikke er satt uttrykkelige grenser for gjennom vilkår i dette tillatelsen.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktet utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha noe å si for utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumenterte.

¹ Søknad om tiltak i sjø – Landbasert oppdrett – Lutelandet. 14. oktober 2025.

² Naturtypekartlegging ved Lutelandet. Utført av STIM. 30.06.2025

³ Oppsummering av miljøovervåking ved Lutelandet Offshore- 2023. 04.01.24.

⁴ Forundersøkelse iht. NS9410:2016 Lutelandet. 06.08.2022.

⁵ Strandsoneundersøkelser ved Lutelandet 2023. Utført av STIM. 26.10.23.

⁶ Byggesak - Dispensasjon og rammeløyve til opparbeiding av tomt og inntak/uttakstunneler - gbnr 274/9 – Lutelandet. 27.11.2025.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning skal virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader sette i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Om nødvendig må virksomheten redusere eller innstille driften. Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i samsvar med vilkår 3.3.

2.4 Miljøriskovurdering av anleggsarbeidet

Tillatelsens vilkår er basert på de miljøriskovurderingene som er utført i forbindelse med søknad om tillatelse etter forurensningsloven og de forslag til avbøtende tiltakene som er søkt om for å redusere fare for forurensning til et akseptabelt nivå.

Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. Ved endret forhold skal miljøriskovurderingene oppdateres. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighet- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herifra blir innarbeidet og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshaver er ansvarlig for å sikre og dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen blir fulgt. Tiltakshaver plikter å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne gjøre greie for risikoforhold. Tiltakshaver plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene som de vilkårene som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Selv om tillatelsen er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.7 Kulturminne i sjø

Bergens Sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finner skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Arbeidet må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

2.8 Saksbehandling etter annen lovgivning

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling eller at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning, for eksempel plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forurensning

3.1 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i medhold til internkontrollforskriften⁷. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver støtter kravene i denne tillatelsen,

⁷ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften).

forurensningsloven, produktkontrollloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en tiltakshaver som oppdragsgiver engasjerer oppdragstaker (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på tiltakshavers anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og har internkontrollsystem i tråd med tillatelsens vilkår.

Tiltakshaver plikter alltid å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. På basis av miljørisikoanalyse skal tiltakshaver sette i verk miljørisikoreduserende tiltak.

3.1.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3.1.2 Krav til kompetanse

Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i forbindelse med prosjektet, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påvirkning av akutt forurensning for sin virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskap skal stå i et rimelig forhold til sannsynlighet for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense påvirkning av forurensningen.

Tiltakshaver skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endret forhold skal beredskapsplanen oppdateres. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeid der akutte hendelser i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift⁸. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

4 Utslipp til sjø

4.1 Generelt

Anleggsvann er alt vann som er påvirket av anleggsaktiviteten, og omfatter tunneldrivevann og avrenning fra rigg- og masselagringsområder.

Tiltakshaver skal etablere renseløsninger basert på best tilgjengelig fagkunnskap og teknikk og dimensjonere renseløsningene slik at de kan ta hånd om vannmengdene som blir tilført med tilstrekkelig renseeffekt. Det skal etableres skriftlige driftsrutiner som gjelder for renseløsning for tunnelvann.

4.2 Tidsavgrensning

For å hensynta oppvekstområde og gyteperiode for torsk og hyse skal sprenging av utslagssalve for inntakstunnelen ikke skje i perioden januar-juni.

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

4.3 Utslippsreducerende tiltak

Tiltakshaver skal etablere tilstrekkelige renseløsninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbunden forurensning, plast/skytestrenger, olje og andre miljøgifter mest mulig, slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet. Riggområdene skal etableres slik at eventuell forurensning fra den kan kontrolleres.

For rensing av tunnelvann skal det etableres et renseanlegg. Sedimentasjonsbassenget i renseanlegget må være tilstrekkelig stort for å gi lang nok oppholdstid til at partiklene rekker å sedimentere og synker til bunnen. Renseanlegget må innrettes på en slik måte at utslippsgrensene i tabell 1 i vilkår 4.4 blir overholdt.

Innhold av plast i sprengsteinmassene skal reduseres mest mulig og ikke være skjemmende for omgivelsene. Det skal iverksettes effektive tiltak for oppsamling av eventuelle plastrester, skyteledninger, sprengtråd og liknende før utslipp. Dersom plastrester som kan ha forurensende eller forsøplende virkning likevel når bekkene eller fjorden, må det iverksettes avbøtende tiltak.

Utslipp av olje, smørefett og drivstoff i større omfang vil være knyttet til uhell/lekkasjer på maskiner og utstyr under anleggsarbeidet. Det skal etableres rutiner for påfylling av drivstoff, vedlikehold av maskinpark m.m. med formål om å redusere forurensning til grunn og resipient. Ved eventuelle punktutslipp av olje, drivstoff, smørefett eller annet skal mest mulig samles opp. Absorbenter skal være tilgjengelig på steder der slik forurensning kan oppstå.

Det skal ikke etableres verksteder eller vaske-/spyleplasser med direkte avrenning til vassdrag eller terreng. En eventuell vaskeplass skal ha tett dekke og oljeutskiller, og tilfredsstillende utslippskravene i tabell 1, vilkår 4.4.

Det er ikke tillatt å vaske betongbiler uten rensing og med utslipp direkte til vassdrag, da dette kan medføre høye pH-verdier. Vaskevann fra eventuelle betongbiler skal ledes til renseanlegg og pH-justeres, jf. tabell 1.

4.4 Renseanlegg for tunnelvann (grenseverdier og vilkår om prøvetaking)

Grenseverdiene gjelder for rensset tunnelvann som skal slippes ut i Korssundosen i Vilnesfjorden-Ytre.

Tabell 1: Oversikt over parametere, utslippsgrenser og prøvetakingsfrekvens for utslipp til Korssundosen. Grensene gjelder utslipp fra renseanlegg etablert for rensing av tunnelvann i anleggsfasen.

Parameter	Grenseverdi	Midlingstid
Suspendert stoff	400 mg/l	Ukeblandprøve
Turbiditet*		Kontinuerlig
Olje	5 mg/l	Stikkprøve
pH	6-8,5	Kontinuerlig

**Alarmgrense for turbiditet skal etableres på bakgrunn av korrelasjon mellom prøveresultat for suspendert stoff og målt turbiditet. Ved overskridelser av grenseverdier eller dersom turbiditeten overstiger akseptkriterium skal årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres.*

Det tas en ukeblandprøve og en stikkprøve hver uke. Prøvene tas ved hjelp av automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Stikkprøven analyseres for olje og SS, og ukeblandprøven analyseres for SS, total nitrogen, ammonium-nitrogen og nitrat-nitrogen.

4.5 Drift og vedlikehold av renseanlegg

Renseinnretningene skal være dimensjonert med maksimal reel vannmengde og tilstrekkelig oppholdstid, og de skal ha tilfredsstillende sikring mot akuttutslipp. Ekstreme værforhold må være inkludert i risikovurderingen og beredskapsplanen jf. vilkår 3.2 i denne tillatelsen. Dimensjonering av renseanlegget med hensyn til nødvendig oppholdstid må kontrolleres og eventuelt korrigeres. Dokumentasjon om dimensjonering av renseanlegget skal være tilgjengelig ved kontroll eller forespørsel fra forurensningsmyndigheten.

Det må føres jevnlig kontroll med renseanleggene og eventuelle infiltrasjonsgrøfter. Disse må tømmes og rengjøres ved behov. Det skal utarbeides og settes i verk et kontrollprogram med tilhørende skriftlige internkontrollrutiner og driftsinstrukser m.m. for å følge opp drift av renseanlegg i anleggsperioden. Rutinene må som et minimum beskrive:

- Drifts- og tømmerutiner for renseanlegg. Bassengene skal rutinemessig tømmes for sand, olje og slam slik at nødvendig oppholdstid til enhver tid blir holdt.
- Visuell inspeksjon av renseanleggene og visuell kontroll av resipient.
- Avvikshåndtering av forhold som gjelder uønsket ytre miljøhendelser som har betydning for drift av renseanlegg, sedimenteringsbasseng m.m.
- Prøvetaking slik at kravene til utslipp av renseanleggene blir holdt.

4.6 Kontroll av utfyllingsmasser

Det skal brukes mest mulig reine masser. Massene skal være egnet til formålet. Det skal utarbeides rutiner for kontroll av steinmasser før disse blir fylt i sjøen. Innhold av plastrester og annen forurensning fra sprengstein skal primært ikke havne i sjøen.

4.7 Partikkelsperre og turbiditetsmålere

Som avbøtende tiltak for å redusere fare for forurensning og spredning av finstoff til vannforekomsten ved utfylling skal det brukes en eller om nødvendig flere siltgardiner til molo er ferdigstilt. Siltgarden skal dekke deler eller hele vannsøylen på en slik måte at grenseverdi for turbiditet blir overholdt. Det skal brukes siltgardiner som er egnet til formålet ved tiltaksområdet, se fagrapport⁹ fra Statens vegvesen.

Ved valg av siltgardiner må strøm- og værforhold, bunn- og dybeforholdene på stedet legges til grunn for prosjektering av flytelegeme og vekt på lodd/bunnfester. Det kan brukes fritthengende siltgardiner grunnet tiltakets art, siden stein fra utfyllingsarbeidet kan rulle over forankring og ødelegge siltgardinene.

Det føres jevnlig kontroll for at siltgardinene fungerer etter hensikten. Dersom siltgardinene ikke lenger fungerer, skal de repareres eller byttes ut. Arbeid/utfylling i sjø skal ikke skje når siltgardinene ikke fungerer.

Turbiditetsmålere skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433¹⁰.

⁹ Siltgardiner: funksjon, tilpassing og oppfølging. Rapport nr. 205 – 2013.

¹⁰ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard NS- 9433.

Partikkelkonsentrasjonen utenfor partikkelsperren i tiltaksområdet skal ikke være høyere enn bakgrunnverdi + 10 FTU/NTU i en periode på mer enn 30 minutt. Ved oppnådd alarmgrense skal utfyllingsarbeidet stoppe, og dersom overskriding skyldes tiltaket, skal det utføres avbøtende tiltak, eksempelvis å tilføre ekstra partikkelsperre.

Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dybde, skal måleren flyttes.

4.8 Fiskeriaktører skal varsles

Fiskeriaktører for garnfiske og rekefiske nærme tiltaksområdet må varsles før oppstart av tunneldrivingen.

4.9 Avklaring av kabler og rør på sjøbunnen

Plassering av sjøkabler og rør på sjøbunnen må undersøkes før utfylling og driving av tunneler starter.

4.10 Aktsomhet ovenfor fremmede organismer

Den fremmede arten havnespy/japansk sjøpung (*Didemnum vexillum*) er allerede etablert flere steder i landet. Dette er en fremmed og uønsket art som formerer seg raskt og forårsaker store problemer for marine miljø og næringer. Arten vokser blant annet på skrog, fortøyninger, brygger og annet som finnes i sjøen. Vestland fylke har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av havnespy. Havnespy er bl.a. påvist ved kaier i ytre deler av Sogn (Florø, Måløy, Sløvåg). Arten spres via skipsfart, særlig inne i de største havnene som har besøk av utenlandske skip. Arten kan også spres til mindre havner via småbåter eller festet til tauverk, blåser og andre flyteobjekter i sjøen.

Statsforvalteren minner om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. I den står det at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold. Tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten innebærer, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt avdekke utilsiktet spredning av fremmede organismer. Mistanke om funn av havnespy må [meldes inn](#) og verifiseres av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy blir bekreftet, [skal observasjonen rapporteres til Artsdatabanken](#), og det må iverksettes tiltak for å unngå videre spredning. Slike tiltak skal skje i samsvar med [veileder gitt av Sjøfartsdirektoratet](#).

Kontroll gjelder også tiltransporterte båter og utstyr. Dersom havnespy oppdages skal Statsforvalter kontaktes og orienteres om hvilke tiltak som blir iverksatt for å overholde aktsomhetsplikten

5 Miljøovervåking

5.1 Plan for kontroll og overvåking

Det skal utarbeides en kontroll- og overvåkingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkelig omfang til å avdekke spredning av forurensning fra tiltaket, medregnet kontroll med spredning av partikler og plast. Kontroll- og overvåkingsplanen skal avdekke eventuelle negative påvirkninger på naturmiljøet fra anleggsarbeidet.

Kontroll- og overvåkingsplanen skal sikre at vilkårene i tillatelsen oppfylles, og planen skal utarbeides i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veiledes M-350/2015¹¹. Måleutstyr, metoder, gjennomføring og analyser skal følge norsk standard.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier. Slike kjemikalier kan for eksempel være hydraulikkvæsker og middel brukt for å hindre brann.

For kjemikalier som blir brukt på en slik måte at det kan føre til fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har gjort en vurdering av helse- og miljøegenskaper til kjemikaliene på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 3.1 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Virksomheten skal gjøre en kontinuerlig vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø valgt av de kjemikaliene som blir brukt, og av om det finnes alternativ. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativ finnes, plikter virksomheten å bruke disse så langt dette kan gå føre seg uten urimelig kostnad eller ulempe¹².

Stoff alene, i stoffblandinger og/eller i produkt, skal ikke framstilles og selges, eller bli brukt uten at de oppfyller kravene i REACH-regelverket¹³ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

¹¹ Håndtering av sedimenter. M-350/2015. Veileder fra Miljødirektoratet.

¹² Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolllova) av 11.06.1979, nr. 79, om substitusjonsplikt § 3a.

¹³ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskrifta) av 30. mai 2008, nr. 516.

7 Avfall

7.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i samsvar med forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

7.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett.

Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende. Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarering.no.

7.3 Plast

Skal det gjøres tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Det skal gjennomføres opprydding av plast og annet avfall underveis og i etterkant av tiltaket ved tiltaksområdet og nærliggende områder. Rutiner for dette skal foreligge skriftlig. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggføres. Rutiner for overvåking og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvåkingsplanen. Oppsamlet avfall skal leveres til lovlig avfallsmottak.

Miljødirektoratets sitt faktaark M-1985 – 2018¹⁴ kan brukes som veileder.

7.4 Håndtering av slam fra renseanlegg

Slam fra renseanlegg, sandfang og lignende skal analyseres og leveres til godkjent mottak.

Hvis analysene viser at slammet ikke overskrider normverdiene i kapittel 2 i forurensningsforskriften, kan slammet benyttes i vegtekniske anlegg innenfor prosjektområdet definert av reguleringsplanene uten særskilt søknad, så lenge dette ikke gir avrenning til vassdrag som medfører at grenseverdiene i tillatelsen overskrides.

8 Sprengstoff, sprengtråder og armering

Tiltakshaver skal til enhver tid benytte mest miljøvennlige metode for sprengning for å redusere forurensning av plast og nitrogenforbindelser som følge av sprengningen. Hvis annet alternativ enn plast blir tilgjengelig skal dette vurderes.

¹⁴ Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018.

Det er ikke tillatt med utslipp til vann som inneholder plastarmering fra betong. Det skal ikke benyttes plastfiber i sprøytebetong.

9 Rapportering til Statsforvalteren

9.1 Rapportering før oppstart

Det skal sendes inn plan for kontroll og overvåking, jf. vilkår 5.1 før oppstart av arbeidet.

9.2 Sluttrapport

Det skal sendes inn sluttrapport fra arbeid innen 10 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal oppsummere anleggsarbeidene, og skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomføring av tiltakene.
- Oversikt over uønskede hendelser, merknader og en beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak som er gjennomført for å hindre uheldig påvirkning på omgivelsene.
- Dokumentasjon om levering av eventuelt avfall.

10 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsstyresmaktene eller andre som har styresmakt, fører tilsyn med anlegget til enhver tid.